

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobců: **a) Mgr. J. Ř.**, bytem v T., **b) Š. Z. D.**, bytem v D., **c) J. Z.**, bytem v J. p. J., **d) PhDr. M. P.**, bytem v L., všichni zastoupeni Mgr. Pavlem Francem, advokátem se sídlem v Brně, Údolní 33, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, , za účasti osoby zúčastněné na řízení: ProKraj, se sídlem v Bílině, 5. května 47/44, **v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného**

t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se před zdejším soudem žalobou domáhali, aby soud rozsudkem určil, že registrace změny stanov politické strany B10.cz, kterou došlo ke změně názvu na ProKraj, byla nezákonným zásahem žalovaného. Současně navrhli, aby soud určil, že nezákonným zásahem žalovaného je rovněž jeho postup, jímž shora uvedenou změnu stanov politické strany B10.cz zaregistroval namísto toho, aby návrh rozhodnutím odmítl. Žalovaný tak svým postupem umožnil působení politické strany s názvem obdobným tomu, který řadu let užívá koalice Hnutí PRO! Kraj.

Žalobci tvrdí, že byli registrací změny názvu politické strany B10.cz na ProKraj provedenou žalovaným dne 9. 11. 2015 zkráceni na svých subjektivních veřejných právech, neboť byli za politickou stranu s obdobným názvem - Hnutí PRO! Kraj – na kandidátní listině „Koalice Hnutí PRO! Kraj“ zvoleni do zastupitelstva Ústeckého kraje v roce 2012.

V důsledku žalovaným zaregistrované změny může docházet k matení voličů a vzájemnému zaměňování obou stran. Koalice Hnutí PRO! Kraj (dále také „koalice“) není ministerstvem vnitra registrována jako politická strana ani jako politické hnutí. Pod tímto názvem však uskupení dlouhodobě vyvíjí činnost již od roku 2012. K těmto tvrzeným skutečnostem žalobci předložili stejnopisy předmětné kandidátní listiny koalice pro volby do zastupitelstva kraje v roce 2012, dále také koaliční smlouvu, etický kodex a další dokumenty.

Registrací bylo porušeno ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon o politických stranách“), podle něhož se název strany a hnutí a jeho zkratka musí výrazně lišit od názvu a zkratky stran a hnutí, které již vyvíjejí činnost na území České republiky, aby nebyly vzájemně zaměnitelné. Zásah žalovaného spočívající v registraci shora popsané změny je tedy nezákonný, neboť název „ProKraj“ je s názvem Hnutí PRO! Kraj zaměnitelný. Je nadto nepochybné, že koalice Hnutí PRO! Kraj již několik let vyvíjí činnost na území České republiky. V souladu s ustanovením § 8 zákona o politických stranách byl žalovaný povinen název koalice Hnutí PRO! Kraj ochránit a registraci změny názvu politické strany B10.cz odmítnout.

K výkladu pojmu "koalice" užívaného zákonem č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů, žalobce uvedl, že tento termín je politologickým a nikoli právním pojmem, což však neznamená, že by se v daném případě nejednalo o sdružení politických stran. Žalobci mají za to, že pojem "koalice" ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů, je třeba interpretovat v materiálním smyslu. Ustanovení § 6 odst. 3 zákona o politických stranách chrání i koalice politických stran a hnutí a nezávislých kandidátů ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů. Koalice politických stran, jakkoli nemá právní osobnost, je chráněna článkem 5 Ústavy České republiky. Žalovaný posuzoval splnění kritérií pro registraci pouze formálně, když bral v potaz jen politické strany a hnutí, které již byly registrovány. Podle názoru žalobce však už skutečnost, že koalice politických stran a hnutí sestavila kandidátní listinu, zakládá nárok na ochranu jejího názvu. Ústavně garantovaná svobodná soutěž politických stran vyžaduje, aby ustanovení § 6 odst. 3 zákona o politických stranách chránilo všechny formy politické participace bez rozdílu, tj. bez ohledu na jejich formální registraci. Opačný výklad je v rozporu s článkem 22 Listiny základních práv a svobod. S činností koalice byl žalovaný obeznámen přinejmenším z e-mailové komunikace mezi úřednicí žalovaného Mgr. I. V. a členem koalice Hnutí PRO! Kraj L. S., stejně jako o záměru v budoucnu registrovat Hnutí PRO! Kraj jako politické hnutí. K důkazu o tom předložili žalobci kopie elektronické pošty pořízené mezi dny 8. 10. - 11. 11. 2015 mezi shora uvedenými osobami. Podle žalobců došlo žalobou napadenou registrací rovněž k porušení ustanovení § 127 občanského zákoníku.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě vyjádřil přesvědčení, že žaloba je nedůvodná. Podle něj není zřejmé, z čeho žalobci dovozují své subjektivní veřejné právo na ochranu názvu koalice Hnutí PRO! Kraj. Dále odkázal na ustanovení § 20 zákona č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů, podle něhož mohou kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev krajů podávat registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena a jejich koalice; za kandidátní listinu podanou koalici se považuje ta, kterou společně všechny politické strany na kandidátní listině za koaliční označí. Jakákoli koalice ve smyslu volebních zákonů je tak sestavována ad hoc jen pro konkrétní volby. Název koalice je proto platný jen pro konkrétní volby. Koalici je podle žalovaného třeba odlišit od registrované politické strany a politického hnutí, jež jsou právníckými osobami a těm - na rozdíl od koalic - svědčí právo na provedení registrace či registrace změny stanov, pokud se jejich název dostatečně odlišuje od názvu stran, které již vyvíjejí na území České republiky činnost. Ani v

případě registrace kandidátní listiny Českým statistickým úřadem se nejedná o registraci subjektu jako takového.

V souladu s ustanovením § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) vyzval soud osobu zúčastněnou na řízení ProKraj k vyjádření, zda bude svá práva v rámci řízení uplatňovat. Politická strana ProKraj ve lhůtě sdělila, že svá práva uplatňovat bude a ve svém vyjádření podpořila stanovisko žalovaného.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud následující pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Dne 22. 10. 2015 podala politická strana B10.cz návrh na registraci změny stanov, kterou dne 10. 10. 2015 schválila celostátní konference strany. Vedle změn ve způsobu jednání statutárního orgánu strany, byla celostátní konferencí schválena rovněž změna názvu strany z B10.cz na ProKraj, zkráceně Pro. Přílohou podání je zápis z celostátní konference strany. Na základě sdělení žalovaného k nedostatkům, které byly zjištěny v návrhu, předložila dne 4. 11. 2015 strana ProKraj (dříve B10.cz) pozměněný návrh na registraci změn stanov, v němž byla zkratka názvu strany „Pro“ s ohledem na subjekt, jenž byl pod tímž názvem již registrován, změněna rovněž na „ProKraj“. I tento návrh byl doplněn o zápis z celostátní konference strany ze dne 3. 11. 2015 a o aktuální znění nově schválených stanov. Sdělením ze dne 19. 11. 2015 oznámil žalovaný politické straně ProKraj, že navrhovaná registrace změny stanov byla ke dni 9. 11. 2015 provedena.

Soud projednal věc bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení k výzvě soudu nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem. Má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí (ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního). Protože se žalobci domáhali toliko určení, že tvrzený zásah byl nezákonný, rozhodl soud na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (ust. § 87 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Městský soud v Praze při hodnocení důvodnosti podané žaloby vycházel z pojmového vymezení nezákonného zásahu obsaženého v § 82 zákona č. 150/2002 Sb. – soudního řádu správního v platném znění (dále jen s. ř. s.), podle kterého každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Žalobci nezákonný zásah spatřují v jednání žalovaného, který dne 9. 11. 2015 registroval změnu stanov politické strany B10.cz spočívající ve změně názvu na ProKraj namísto toho, aby vydal rozhodnutí o odmítnutí registrace takové změny.

Žalobci jsou přesvědčeni o tom, že žalovaný provedenou registrací zasáhl do jejich veřejných subjektivních práv, neboť byli za politickou stranu s obdobným názvem - Hnutí PRO! Kraj – na kandidátní listině „Koalice Hnutí PRO! Kraj“ zvoleni do zastupitelstva Ústeckého kraje v roce 2012. V důsledku žalovaným zaregistrované změny může docházet k matení voličů a vzájemnému zaměňování obou stran.

Podle ustanovení § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách se název strany a hnutí a jeho zkratka musí výrazně lišit od názvu a zkratky stran a hnutí, které již

vyvíjejí činnost na území České republiky, aby nebyly vzájemně zaměnitelné. Žalobci mají za to, že žalovaný byl při posuzování předmětného návrhu na registraci změny stanov povinen zkoumat nikoli pouze to, zda pod názvem obdobným názvu ProKraj není již nějaká politická strana registrována, nýbrž i to, zda pod takovým názvem jiná politická strana, resp. politické uskupení, již na území České republiky nevyvíjí činnost, a to bez ohledu na nedostatek její registrace.

Z listin předložených žalobci společně s podanou žalobou vyplývá, že koalice Hnutí PRO! kraj je sdružením tří politických stran: Hnutí za nezávislý a harmonický rozvoj obcí a měst, Křesťanské demokratické unie – Československé strany lidové a Strany zelených. Tyto registrované politické strany uzavřely dne 12. 9. 2012 „Koaliční smlouvu“, upravující podmínky spolupráce při postupu před volbami do zastupitelstva Ústeckého kraje v roce 2012, financování předvolební kampaně a společný postup po volbách. Městský soud zdůrazňuje, že koalice Hnutí PRO! Kraj (dále také „koalice“) není ministerstvem vnitra registrována jako politická strana ani jako politické hnutí.

Z ustanovení § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách je patrné, že nezaměnitelnost je zákonem vyžadována ve vztahu mezi názvy politických stran a politických hnutí, když dle § 6 odst. 1 tohoto zákona tyto strany a hnutí vznikají registrací. K otázce zaměnitelnosti názvu volebních stran se vyjádřil i Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 26.11.2015, č.j. III. ÚS 102/15, (dostupný na www.nalus.cz), ve kterém zdůraznil, že volební strany (§ 20 odst. 1 volebního zákona) nejsou identické s politickými stranami a hnutími, neboť ji mohou tvořit i další subjekty. Volební strany nejsou identifikovatelné toliko jen dle jejich názvu, ale dle celé řady atributů (vylosované číslo volební strany, jednotliví kandidáti, či vylosované číslo volební strany ve spojení se jménem strany), což úzce souvisí právě s volebním systémem do komunálních voleb, založeným na zásadě poměrného zastoupení. Ústavní soud v tomto usnesení také odkázal na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 10. 9. 2010 č. j. 29 A 83/2010 – 18, ve kterém tento soud vyložil že "zákonodárce činí významný rozdíl mezi stranami volebními a politickými stranami (hnutími)", neboť "volebními stranami podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí totiž mohou být vedle registrovaných politických stran či hnutí i nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů", a tudíž "pojem volební strany je tak pojmem podstatně širším než pojem strany politické"; Z odborné literatury vyplývá, že politické strany jsou privilegovaným a trvalým sdružením občanů, mají právní subjektivitu, podléhají registraci, jsou odděleny od státu, ve své organizaci a činnosti se řídí demokratickými principy a navzájem mezi sebou svobodně soutěží na základě principu rovnosti (k tomu srov. Šimíček, V.: Politické strany v právním řádu, in. J. Kunc (ed.) Demokracie a ústavnost, Karolinum, Praha 1999, str. 189). Podrobněji k politickým stranám a jejich výsadnímu postavení viz i Filip, J.: Ústavní právo České republiky, 4. opravené a doplněné vydání, Ústavní základy, Masarykova univerzita, 2003, str. 347 a násl. Ze shora označených důvodů podle krajského soudu zákonodárce politické strany důsledněji chrání. Jedním z projevů této důslednější ochrany je podle krajského soudu i § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách, podle něhož se musí název politické strany a jeho zkratka výrazně lišit od názvu a zkratky politických stran, které již vyvíjejí činnost na území České republiky, aby nebyly vzájemně zaměnitelné.

Na základě shora uvedeného dospěl soud k závěru, že tuzemská právní úprava takto neregistrované sdružení nestraníků, kterým je koalice hnutí PRO! kraj, nechrání. To dle soudu vyplývá již ze samotné podstaty tohoto institutu, neboť žalobci tvrzená koalice či následně vzniklé hnutí PRO! kraj je sdružením nestraníků, kteří, jak sami žalobci v podané žalobě

uvádějí, sdílejí myšlenky na obnovu Ústeckého kraje. Je tak na rozdíl od politické strany, jak soud již shora uvedl, pouhým institutem umožňujícím účast ve volbách osobám (kandidátům), které nehodlají kandidovat za politickou stranu či hnutí, tedy pouhou konstrukcí umožňující účast kandidátů, kteří nekandidují v rámci politické strany či hnutí. Městský soud v této souvislosti doplňuje, že název Hnutí Pro! kraj je názvem obecným, specifikujícím pouze druh volební strany, resp. názvem umožňujícím kandidaturu v obecních volbách. Z uvedeného vyplývá, že registrace politických stran a hnutí, tak jak je požadována v ustanovení § 6 odst. 3 je zásadní skutečností, která má vliv na posouzení, zda musí být ve vztahu mezi subjekty splněna zde uvedená zákonná podmínka, tj. odlišnost názvu a zkratky tak, aby nebyly názvy politických stran a politických hnutí vzájemně zaměnitelné. Nepostačí tedy pouhé vykonávání činnosti, jak tvrdí žalobci, když není sporné, že Hnutí PRO! Kraj politickou stranou ani politickým hnutím není. Nebyl tak zákonný důvod pro to, aby ministerstvo chránilo název koalice v průběhu registrace změny názvu politické strany, když žalobci tvrzená registrace u statistického úřadu pro účast v krajských volbách, není registrací politické strany ve smyslu ustanovení § 6 zákona o sdružování v politických stranách.

Soud považuje za nutné s odkazem na ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, (dále jen „volební zákon“) uvést, že koalice stran je sestavována pro dané konkrétní volby, tedy i název koalice je platný právě pro tyto volby. Ve volbách následujících může stejná koalice vystupovat pod jiným názvem. Z žádného zákonného ustanovení nevyplývá, že by pod názvem této koalice nemohla vystupovat v příštích volbách koalice jiných politických stran a hnutí. I z toho lze tak usoudit, že ochrana názvu koalice i pro období pro volbách není na místě.

S ohledem na výše uvedené závěry je proto soud názoru, že žalovaný byl oprávněn změnu stanov politické strany B10. cz spočívající ve změně názvu politické strany na Prokraj provést, když tato registrace nebyla nezákonným zásahem do práv žalobců jako zástupců koalice, proto žalobu jako nedůvodnou dle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení bylo soudem rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst.1 s.ř.s., kdy podle úspěchu ve věci by právo na náhradu nákladů řízení náleželo žalovanému správnímu úřadu, kterému však žádné prokazatelné náklady v řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. září 2016

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu